

Ētikas padomes skaidrojums

Vai var sūdzēties par cilvēka vai organizācijas ierakstu sociālajos medijos?

Biežāk nekā citur tieši sociālajos medijos (Facebook, X, TikTok u.c.) cilvēki ierauga nepieņemamus ierakstus. Kurš par tiem ir atbildīgs – platforma vai ieraksta veicējs? **Vai uz sociālajiem medijiem attiecas mediju darbību regulējošie likumi un Ētikas kodekss? Par ko var sūdzēties un par ko sūdzēties nav jēgas? Kuros gadījumos ir vērts sūdzēties Latvijas Mediju ētikas padomei?**

Vai sociālie mediji ir mediji?

Neraugoties uz vārdu “mediji” vārdu salikumā “sociālaie mediji” tie nav uzskatāmi par medijiem šī vārda pierastajā nozīmē. Tradicionālajos medijos redakcijas pašas veido saturu, turpretim sociālie mediji saturu neveido. Tie piedāvā lietotājiem citu lietotāju veidoto saturu.

Vai tradicionālie mediji ir atbildīgi par saviem ierakstiem sociālās saziņas platformās?

Jā, uz medija publicēto sociālajos medijos attiecas tās pašas prasības, kas uz publicēto portālos, televīzijā, radio, drukātajā presē, arī Ētikas kodeksā noteiktie principi.

Vai sociālie mediji ir atbildīgi par lietotāju publicēto saturu?

Saskaņā ar Eiropas Savienības un ASV likumdošanu, tie nav atbildīgi par lietotāju publicēto saturu līdz brīdim, kad tie uzzina, ka tas pārkāpj platformas lietošanas noteikumus vai likumu. Tāpēc platformās ir iekļauta iespēja sūdzēties un informēt platformas operatoru par iespējamo pārkāpumu konkrētajā ierakstā, bet platformas operators šīs sūdzības izskata.

Kam vēl var sūdzēties par iespējamajiem pārkāpumiem?

Ja likuma pārkāpums ir skaidri saskatāms, var sniegt sūdzību atbilstīgai valsts iestādei. Tomēr jāatceras, ka uzskatu brīvības un kritikas robežas Eiropā ir ļoti plašas un nav atbildīgi noslogot valsts iestādes ar sūdzībām par to, ka mums nepatīk kādus uzskatus pauž otrs. Par citas personas pausto ir jēga sūdzēties, ja tas par sūdzētāju izpata izdomātas, viņu apkaunojošas ziņas, kurina naidu un aicina uz diskrimināciju, publiski aicina vērsties pret Latvijas neatkarību, suverenitāti vai teritoriālo vienotību, valsts varu vai valsts iekārtu, attaisno genocīdu, noziegumus pret cilvēci, kara noziegumus, aicina uz vardarbību u.tml. Par šiem pārkāpumiem vēlams ziņot arī platformai.

Par ko var sūdzēties platformas operatoram?

Iespējamie pārkāpumi, ko platformas izvērtē, ir daudzi: draudi, seksuāli aizskārumi, pašnāvība, aicinājumi uz vardarbību, naida kurināšana, vardarbība, ticams sabiedrības apdraudējums, narkotiku, ieroču tirdzniecība, seksuāls saturs, krāpšana, nepatiesa informācija, neslavas celšana, autortiesību pārkāpums, privātuma pārkāpums, pazemošana u.c.